

Suriye Demokratik Güçleri olarak bilinen ve omurgasını YPG'nin oluşturduğu örgütle ABD'nin Delta Crescent Energy şirketi arasında petrol anlaşması yapılmış. Anlaşmanın içeriği hakkında henüz bilgi bulunmamakla birlikte kolayca tahmin edilebilir: SDG elinde bulundurduğu rafinerilerden elde edilen petrolü bu şirket aracılığıyla dünya piyasasına sürecektir. Gelir hangi oranda paylaşılacaktır bilmiyoruz ama anlaşmanın temel içeriği bu olsa gerektir. Anlaşma Beyaz Saray tarafından da onaylandığına göre yarı resmi nitelik taşıyor demektir.

Türkiye herhangi bir tepki göstermemiş ve göstermesi de beklenmezdi. "Bu petrol Suriye'ye aittir" dese, Suriye'yi savunur duruma düşecekti ve bunu da istemezdi. Her durumda SDG'nin eline iyi bir ekonomik imkan geçmesinden memnun olmamıştır.

Suriye yönetimi dersiniz her zamanki komikliğini sürdürüyor. Anlaşmanın yasal dayanağı yoktur, deyip protesto etmişler. Ülkesi İran ordusunun işgali altında bulunan, Rusya özel birliklerinin de savaşa katıldığı, Hizbullah askerlerinin de bulunduğu Suriye kendisini hala bağımsız ülke sanıyor anlaşılan...

İsrail ikide bir uçaklarıyla Suriye'deki hedefleri vurur; cevap olarak protesto ederler.

Türkiye ülkenin yüzde beşini ilhak etmiştir ve açıkça "burası benimdir" demektedir. Aldıran varmış gibi protesto ederler.

Suriye yönetimini de anlamak gerek tabii, içlerinden hem "Biz burada neyiz yani!" diyecekler ve hem de devlet rolü yapacaklardır.

Şimdiki durumda Esad kaldı, Suriye gitti... Bakalım bunu ne zaman anlayacaklar? Belki de anlamışlardır ama anlamazlıktan görünmektedirler.

Rusya hava savaşını açınca Türkiye Afrin'i ele geçirir. Bu arada Suriye ordusuna da saldırır ve kayıp verir. Suriye de protesto eder, fazlası elinden gelmez!

SDG petrol anlaşmasıyla bölgede kalıcı koruma edinmek çabasında önemli adım attı. ABD çekilirse ya da SDG'yi korumaktan vazgeçerse bu gücün orada yaşama şansı yoktur. Elleri ABD ordusundan aldıkları iyi silahlar var ama bunlarla TC ordusu karşısında tutunamayacaklarını biliyorlar. Suriye ordusu saldıracak olsaydı onunla başa çıkabilme şansları daha fazlaydı ama ABD bölgede buldukça o da saldıramaz.

SDG petrol anlaşmasıyla ABD şirketinin ve dolayısıyla da ABD askerlerinin bölgede kalmasını en azından bir süre için garantilemiş görünüyor. ABD bir ara bölgeden çekilmeye karar verdiğinde SDG karşı çıkmıştı. Bu örgüt ABD veya Rusya'nın himayesine muhtaçtır ve bu olmadığında Türkiye karşısında tutunma şansı bulunmamaktadır.

Suriye'nin petrol kaynaklarının bir bölümüne el koymak ve bunların işletilmesi hakkını da bölgedeki müttefiğine vermek ABD'nin de işine geliyor. Böylece hem Suriye yönetiminin denetimindeki ekonomik kaynaklar azalıyor ve hem de Suriye'de ABD'nin kara gücü konumuna gelen SDG'ye pay veriliyor.

Türkiye bir dönem bu rolü kapmak, Suriye'de ABD'nin kara gücü olmak istemişti ama ABD yanaşmamıştı. ABD'ye "Suriye'deki petrolü birlikte işletelim" teklifi bile yapılmıştı, kabul görmedi.

Herkesin çıkarını kolladığı ve buna uygun adımlar attığı hassas bir denge bulunuyor. Kısa süre öncesine kadar Rusya'nın hava sahasını açmayarak Türkiye'ye karşı SDG'yi koruyacağı sanılıyordu ama böyle olmadığı görüldü. Türkiye'nin verebilecekleri hayli fazladır ve Rusya da bu nedenle tarafını değiştirdi. Karadeniz altından geçen doğal gaz boru hattı, Akkuyu nükleer santrali, S-400 alımı taraf değiştirmek için yeterlidir ve belki fazlası da vardır.

Burada "SDG ne yapıyor? Bu yaptığı doğru mudur?" türünden sorular sormuyorum. Yapabileceği başka şey bulunmuyor. Suriye yönetimiyle anlaşması mümkün değil ve bu durumda ya ABD ya da Rusya'nın himayesi kaçınılmaz oluyor. Uygulanabilir başka bir alternatifi bilen varsa söylesin...

Rojava'ya YPG ile birlikte savaşmaya giden Türk devrimcilerinin tutumunu başından beri benimsemedim. Orada savaşçıya ihtiyaç yok, bunu kendileri de biliyor ve onlara yapılabilecek en büyük destek Türkiye içindeki muhalefeti yükseltip saldırgan politikaya son verilmesini sağlamaktır. Oradakilerin büyük beklentisi de budur ama bu ihtimal şimdilik ufukta bile görünmüyor. Sembolik dayanışma için az sayıda savaşçı gönderilebilirdi, bu bile şart değildi ve fazlası gerekmezdi.

Savaşırken kendini birdenbire ABD'nin yanında bulmak gibi garip bir durum ortaya çıktı ama bunu önceden görmek de o kadar zor değildi. Orada ya Suriye ile anlaşacaksınız ve bu mümkün değildir çünkü Suriye YPG'nin dağıtılmasını ve özenklik talebinin unutulmasını istemektedir. Bunu yapıp 2011 öncesine dönecek iseniz, bu kadar savaşa ve kayıba ne gerek vardı?

Ya da ABD veya Rusya'nın koruyuculuğuna başvuracaksınız, başka türlü orada yaşayamazsınız.

Bir yıl sonra veya daha erken durum değişebilir, o zaman yeni analiz yapılması gerekir.